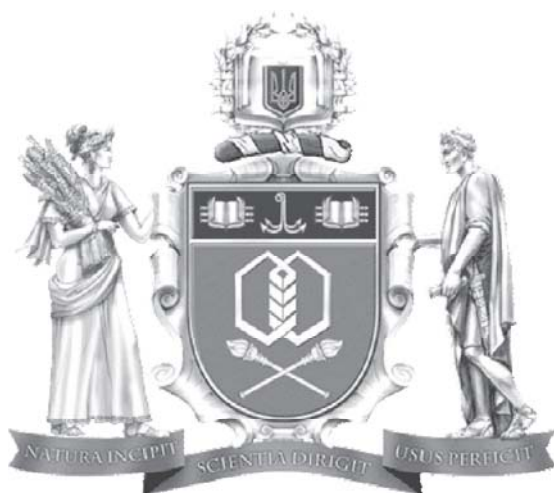

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Л.М. Сагач, С.О. Смірнова

Рішення завдань освіти неможливо без підвищення ролі самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом, посилення відповідальності викладачів за розвиток навичок самостійної роботи, за стимулювання професійного зростання студентів.

Головна мета самостійної роботи полягає в розвитку пізнавальних здібностей та активності студентів, творчої ініціативи, самостійності, відповідальності й організованості; у формуванні здібностей до саморозвитку і самореалізації; вмінню робити висновки і приймати рішення в процесі навчання.

Все це неможливо без мотивації, спрямованої на досягнення певної мети. Цією метою може бути всебічне цілісне утворення, гармонійний розвиток інтелекту, вдосконалення здібностей, пам'яті, уяви, творчого потенціалу.

Активна самостійна робота студентів можлива лише за наявності серйозної та стійкої мотивації.

Студент, якщо він правильно мотивований, повинен мати бажання вчитися, відчувати потребу в навчанні або усвідомити її необхідність.

Проблема мотивації і стимулювання студентів до самостійної навчальної діяльності є однією з основних труднощів, з якими доводиться стикатися викладачам внаслідок процесу навчання студентів.

Викладач може і повинен намагатися впливати на студентів, підвищуючи їх мотивацію.

Розглянемо основні мотивуючі чинники:

1. Переконавання студентів у практичній необхідності досліджуваного матеріалу. Завдання практичного характеру переконують студентів в необхідності отримуваних знань. Цей спосіб мотивації особливо важливий на практичних і лабораторних заняттях, де викладач повинен акцентувати увагу на тих компонентах навчального матеріалу, які знадобляться у навчальній і професійній діяльності.
2. Розробка і впровадження методів проблемно-розвиваючого навчання, в тому числі створення проблемних ситуацій і колективний пошук їх рішень.
3. Участь студентів у творчій діяльності. Це залучення студентів у методичну роботу кафедри, участь у виставках, конкурсах.
4. Контроль знань (накопичувальні оцінки, рейтинг, тести), який за певних умов може викликати прагнення до змагальності, що саме по собі є сильним спонукальним мотивом самовдосконалення студента.
5. Заохочення студентів за успіхи у навчанні та творчій діяльності (стипендії, преміювання, заохочувальні бали) та санкції за погане навчання. Наприклад, за роботу, здану раніше терміну, можна підвищувати оцінку, а в іншому випадку її знижувати.
6. Залучення студентів до дискусії. Ця форма навчання ясно дає зрозуміти, що потрібні не тільки хороші знання, але також наявність у студентів вміння висловлювати свої думки, чітко формулювати питання, наводити аргументи і т. д.

Навчальні дискусії збагачують уявлення учнів по темі, впорядковують і закріплюють знання, мотивує студента до розширення своїх знань, використання різноманітних джерел інформації.

7. Індивідуалізація завдань, що виконуються як в аудиторії, так і поза її. Це забезпечує і врахування інтересів слабоуспеваючих, малоактивних студентів, і розвиток здібностей найбільш обдарованих з них.

8. Підтримання у студентів віри в успішність навчання. Бажання вчитися виникає тоді, коли все або майже все виходить. З'являється особиста зацікавленість в отриманні знань студента.

9. Стимулювання нових досягнень, прагнення швидше і якісніше виконати роботу, отримати більш високий бал.

10. Мотивацією до інтенсивної навчальної роботи і, в першу чергу, самостійної є особистість викладача. Викладач може бути прикладом для студента як професіонал, як творча особистість. Викладач може і повинен допомогти студентові розкрити свій творчий потенціал, визначити перспективи свого внутрішнього зростання.

Тільки в сукупності зазначених умов самостійна робота студентів стане ефективною і дасть їм справжню мотивацію навчання у вузі.